

* 16. 1. 1811

† 1906

Johann DZIERZON

210 let od narození

V letošním roce si připomínáme 210let od narození významné včelařské osobnosti slezského faráře Johanna DZIERZONA. Narodil se 1. ledna v Lowkowicích /Horní a stal se farářem v organizoval včelařské činnosti také podnikal, činnost, je autorem mnoha německých včelařských odborných knih o chovatelem včelích matek. Je zařazen mezi evropské vynálezce druhé poloviny 19. století. Včely nechal stavět na lačkách uložených ustrůpku s odstupem půl palce. Brněnský včelař baron A. Berlepsch jeho systém zdokonalil a uzavřel do dřevěných rámků. J. DZIERZON ovlivnil včelaře střední Evropy tak silně, že začali upouštět od včelaření v klátech a začali se zajímat o chov včel v dřevěných úlech s rozběrným dílem. Vynalezl a vše doporučil dvojité úly, zvané „Dzierzonův dvíčák“. Svým zkoumáním prokázal partenogenezi trubců, tj. líhnutí trubců z neoplozených vajíček za což obdržel čestný doktorát Mnichovské univerzity. Mimo čestná spolková uznání obdržel od ruského cara řád sv Anny, v Bádensku rytířský kříž I. třídy. Ve druhé polovině 19. století byl ve střední Evropě

Porträt Dr. Johannes Dzierzon

nejuznávanějším včelařem přestože ještě za jeho života , obzvláště v Německu, proti němu vystupovali oponenti, v Čechách zejména Karel Havlíček Borovský.

*W*ejstarším včelařským spolkem v okrese České Budějovice je „Včelařská jednota ve Volešníku“ , která byla založena 30.března 1867. Jejím prvním předsedou se stal František HRDLIČKA a jednatelem byl zvolen kaplan ze Zahájí Bedřich Jan TISCHLER. Po roce existence této jednoty se do jejího názvu dostal čestný název *Dzierzon*. Poté c.k. Zemské místodržitelství v Praze povolilo seskupení s názvem „Včelařská jednota Dzierzon se sídlem ve Volešníku“, (dnešní Olešník).

*P*ostupně následovalo zakládání dalších včelařských spolků a tak např. V roce 1870 byl založen knížecím správcem v Borovanech Františkem Hrdličkou „Borovanský odbor jednoty Dzierzon“. V letech 1870 až 1875 bylo užíváno názvu „Včelařská jednota Dzierzon v Borovanech“ Po roce 1872 bylo těžiště spolku přeneseno do přirozeného středu oblasti Českých Budějovice. A v roce 1875 došlo k přejmenování na „Včelařský spolek Dzierzon v Českých Budějovicích“. V roce 1888 se sešlo v Ledenicích 15 místních včelařů a založili včelařský spolek pod názvem „Včelařská jednota Dzierzon Ledenice“.

Zpracoval: Miroslav J e l í n e k

Prameny: Jan CALETKA: Včelařská kronika okresu České Budějovice

ZO ČSV, z.s. České Budějovice – Almanach 150 let organizovaného včelaření na českobudějovicku

Josef MALÍK – Almanach 100let včelařské organizace v Borovanech

Foto – internet

Razítko: osobní archiv autora